

La Girona de les llegendes es plasma en un llibre de l'Abadia de Montserrat

El professor de la UdG Ramon Girona ofereix un passeig per la ciutat a través dels seus mites

GIRONA | MARTA PALLARÈS

■ En el cabalós riu de les llegendes, sempre fluents i canviant, Girona hi té un lloc preeminent; i és que els carrers estrets del Barri Vell, la pedra sobre la qual (i amb la qual) s'ha construït i els seus orígens gairebé mítics són una base immillorable per a la proliferació de personatges fantàstics, de la immersió de la història en àmbits menys científics i en definitiva, per deixar volar la imaginació.

De segles d'existència (i també, de la màgia de creadors contemporanis com Carles Vivó) n'han sorgit les llegendes de Sant Narcís i les mosques, el Tarlà, la Cocollona, Gerió i la Lleona. Tots ells es do-

nen la mà a *Llegendes de Girona*, un llibre editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i escrit per Ramon Girona (Olot, 1965), doctor en Teoria i Cultura Contemporània i professor de llenguatge audiovisual de la UdG.

Aquest és el novè volum de la col·lecció *Contes i llegendes* d'aquesta editorial, que anteriorment ja s'ha centrat en els mites del Montseny de la mà d'Apel·les Mesures, del Penedès i les valls del Garraf, de Barcelona i Mallorca, València i Andorra. I és clar, també de la mateixa muntanya de Montserrat, un indret també molt propens a la fascinació.

En aquest nou volum centrat en

la ciutat dels rius, l'autor explica que s'ha tingut una voluntat monogràfica, més que d'innovació: «Hem fet una mirada àmplia a tot el que ja s'ha explicat sobre les llegendes de Girona, que és un tema que ha donat molt de si, i a partir d'aquí hem volgut oferir-les de nou al lector sense cap més pretensió que el fet de redescobrir-les-hi», explica. «Si d'aquí a uns anys algú vol tornar a escriure sobre el tema, imagino que es remetrà tant a la tradició en la qual m'he basat jo com en aquest mateix llibre», apunta l'escriptor, que se situa així «dins d'una cadena de transmissió de la història».

Sobre la fascinació que exis-

teix encara ara per llegendes que es remunten a segles ençà, Girona explica que tot i que «la societat de consum i dels grans mitjans de masses» hagin pogut arraconar-les, «fer volar la imaginació» continua sent, gairebé, una necessitat humana.

Apunta que aquest és un dels orígens de les llegendes, en tant que tenien una funció d'entreteniment, però apunta que els motius poden ser més profunds: «Conscientment o no, aquesta mena d'històries tenien una voluntat cohesionadora, en tant que expliquen des d'un punt de vista fantàstic algun fet concret de la població i la ciutat, o d'una estàtua o un relleu per al qual no hi ha explicació científica o lògica». A partir d'aquí, prenien una «dimensió mítica» i des de trobadors fins a àvies a la vora del foc començaven a difondre-les (i tot sovint, afegint-hi ingredients propis). I a partir d'aquí la resta, com es diu popularment, és història.

EN CURT

COL·LECCIÓ EDITORIAL

1 Com va sorgir l'oportunitat de col·laborar en aquest projecte de l'editorial?

R: Havia treballat amb l'Abadia abans, a la col·lecció *Contes d'arreu*, i quan van decidir iniciar aquesta col·lecció van contactar amb mi. N'hi ha del Montseny, de Barcelona, de Mallorca o de València, entre d'altres, així que quan van voler editar el volum sobre Girona van pensar en mi per a l'encàrrec.

LA CLASSIFICACIÓ

2 Hi ha llegendes sobre la fundació de Girona, d'altres sobre Sant Narcís i Sant Feliu i un apartat divers. Perquè fer-ho així?

R: Va ser en posar totes les llegendes recopilades sobre la taula quan ens vam adonar que hi ha un personatge, el de Sant Narcís, que guanya per golejada. Ens permetia fer-ne un bloc interessant, i crear-ne un altre sobre els mites fundacionals, així que una classificació per temàtica semblava útil.

LICÈNCIES LITERÀRIES

3 Les llegendes són part de la tradició, i les coneixem bé. Fins a quin punt hi ha marge per a la innovació en un llibre així?

R: Per part meua no hi ha cap pretensió ni tampoc la línia d'aquesta col·lecció recerca l'originalitat, es tracta simplement d'integrar la tradició. Així que he fet una fusió de totes les llegendes i del que ja se n'ha publicat, complementant-ho i fent un esforç de síntesi. Com sigui, he respectat els trets essencials de les històries, i on m'he pres una certa llibertat ha estat en les que no tenen un protagonista fort.

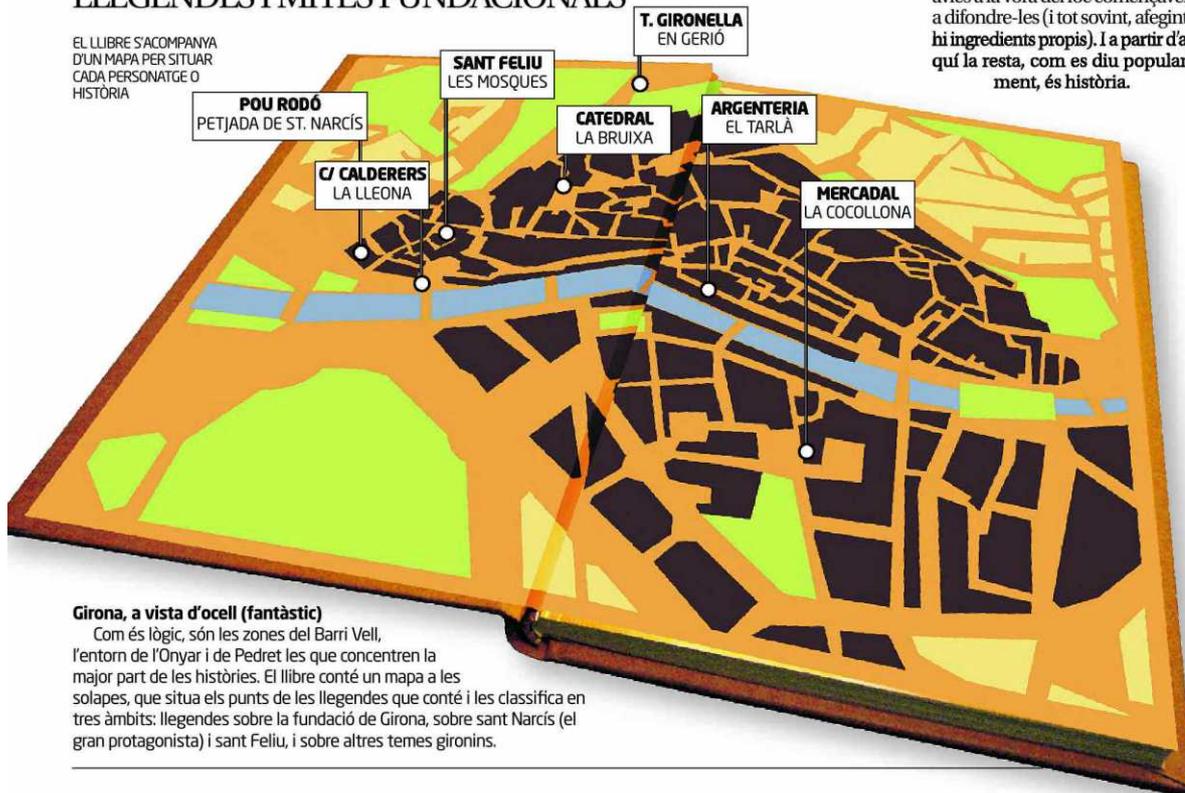
ELS FAVORITS

4 I un cop treballat el tema, hi ha alguna llegenda o personatge que l'hagi fascinat especialment?

R: Jo sóc d'Olot, així que el llibre m'ha servit sobretot per estudiar la història de Girona i conèixer la ciutat una mica més. Segurament m'atreuen les que tenen un personatge històric combinat amb la fantasia, com en Ramon Berenguer, Cap d'Estopes, o les de Carlemany.

UN PASSEIG PER GIRONA A TRAVÉS DE LES SEVES LLEGENDES I MITES FUNDACIONALS

EL LLIBRE S'ACOMPANYA D'UN MAPA PER SITUAR CADA PERSONATGE O HISTÒRIA

Girona, a vista d'ocell (fantàstic)

Com és lògic, són les zones del Barri Vell, l'entorn de l'Onyar i de Pedret les que concentren la major part de les històries. El llibre conté un mapa a les solapes, que situa els punts de les llegendes que conté i les classifica en tres àmbits: llegendes sobre la fundació de Girona, sobre sant Narcís (el gran protagonista) i sant Feliu, i sobre altres temes gironins.